

ligheder for at få arbejdsliv og andet liv til at hænge bedre sammen. Det drejer sig f.eks. om indførelsen af 1 års barselorlov og retten til at gå på deltid.

Men i regeringen tror vi på, at vi kan gøre tingene endnu bedre. Vi vil derfor se med friske øjne på, hvordan vi i det hele taget har indrettet vores samfund og vores hverdag. Er virksomhederne, arbejdsmarkedet, de offentlige institutioner og lovgivningen fulgt med den udvikling, som sker i nutidens arbejdsliv og familieliv? Måske er der behov for endnu mere fleksibilitet. En ung nybagt mor har andre behov end den 51-årige karrier Kvinde. En enlig far med to børn har andre behov end kollegaen, hvis børn er fløjet fra reden. For den ene kan fleksible arbejdstider være en stor hjælp, for den anden kan en hjemmearbejdsplads være det, som får hverdagen til at hænge bedre sammen, og for den tredje vil en halv times længere åbningstid i børnehaven være det, som kan få puslespillet til at gå op.

Kl. 10.15

Som statsministeren sagde i sin åbningstale for godt en måned siden, nedsætter regeringen nu en kommission, der skal kortlægge og analysere, hvilke krav det moderne familieliv og arbejdsliv stiller til et mere fleksibelt samfund i fremtiden. Kommissionens arbejde skal munde ud i konkrete anbefalinger til, hvordan vi kan indrette samfundet, så det tager mere hensyn til det enkelte menneskes og den enkelte families situation og behov, og tilsammen vil dette initiativ og de arbejdsmiljøinitiativer, jeg nævnte før, være med til at sikre mindre stress og nedslidning på arbejdsmarkedet og bedre sammenhæng mellem arbejdsliv og familieliv.

Forhandling

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Tak for ministerens redegørelse, som jo i hvert fald indeholdt det nye tiltag, at der skal nedsættes en kommission. Det kan man så mene om hvad man vil, men jeg tror bare ikke, at det er den slags tiltag, som løser problemerne med stress og nedslidning på arbejdsmarkedet, og uanset hvor meget vi får understreget, at regeringen sætter sig nogle mål og er opmærksom på problemet, har regeringen i hvert fald ikke indtil videre lanceret nogen svar på, hvordan problemerne med tiltagende stress og tiltagende nedslidning på det danske arbejdsmarked kan løses.

Hvert år ryger 15.000 mennesker ud af arbejdsmarkedet og må leve resten af livet på førtidspension, og hvert år mister samfundet 140.000 arbejdsår på grund af sygdom. En tredjedel heraf skyldes dårligt arbejdsmiljø, og så sent som i dag har vi i Berlingske Tidende kunnet læse, at sygefraværet blandt de offentligt ansatte er stigende, og at forklaringen er øget tempo, øget stress og øget nedslidning.

Hver dag går tusindvis af mennesker hjem fra arbejde med fysiske og psykiske men af deres arbejde, og hver dag prøver andre tusinder forgæves at få et arbejde. Det er lidt grotesk, at det danske samfund anno 2005 er skruet sådan sammen, at mange arbejder for meget, og at næsten lige så mange arbejder for lidt.

Det er moderne at tale om mangel på arbejdskraft. Men samtidig med at der bliver talt om mangel på arbejdskraft, lader man altså samfundet udvikle sig sådan, at folk er nødt til at forlade arbejdsmarkedet for tidligt, så vi ikke udnytter den arbejdskraft, som burde være til rådighed hele livet igennem. Hele snakken om mangel på arbejdskraft har den ene kerne af sandhed, at jo flere der er i arbejde, desto mindre skal vi hver især arbejde.

Et af de områder, der er hårdest ramt af stress og nedslidning, er den offentlige service, hvor ikke mindst de omfattende privatiseringer og udliciteringer har øget presset på de ansatte: på hjemmehjælperne, som stresses af strekkoder og tidsregistrering, fordi arbejdet skal måles op, som om der var tale om et byggeprojekt; på buschaufførerne, som i den hellige effektivitets navn skal arbejde på det, der hedder delvagter, hvor man møder kl. 5 om morgenen, arbejder til kl. 10 og møder igen kl. 15 og arbejder til kl. 18; på rengøringsassistenterne, som hver dag skal rengøre, hvad der svarer til fem parcelhuse; og på socialrådgiverne, der pålægges flere og flere arbejdsopgaver i en sådan grad, at de fleste ikke kan gøre deres arbejde færdigt inden for normal arbejdstid.

Når man ser på de forhold, er der i sandhed brug for velfærdsreformer – ikke reformer, der betyder dårligere velfærd, men reformer, der betyder bedre velfærd. Mange af de ledige hænder vil kunne bruges til at nedbringe stress og nedslidning blandt de mennesker, der i dag er ansat i den offentlige service.

Kl. 10.20

I stedet for at betale folk for ikke at lave noget, hvad enten det er dagpenge, kontanthjælp eller udgifter til håbløse aktiveringsprojekter,